

Acord del Consell d'Alcaldies per la reconstrucció social i econòmica del Vallès Occidental

La crisi sanitària provocada per la Covid-19 està incidint de forma contundent en tots els àmbits i nivells de les polítiques municipals. Ha posat en el centre de la intervenció noves necessitats i demandes territorials, que exigeixen, per la seva urgència i immediatesa, una reformulació de les prioritats establertes en especial per part de les administracions públiques. La situació de la comarca ha donat un tomb en poques setmanes i ens ha portat a indicadors de 2008, plantejant un nou escenari d'actuació.

La crisi sanitària està deixant una petjada social i econòmica de grans dimensions. Amb més de 1250 defuncions i taxa bruta de mortalitat per la Covid-19 de 13,6 defuncions per cada 10.000 habitants. L'impacte emocional és evident, amb una por real al contagi per part de bona part de la població, que marcarà les polítiques públiques a desenvolupar.

També ha estat important l'impacte sobre el sistema sanitari, que ha lidiat amb més de 6.900 casos diagnosticats i prop de 21.000 sospitosos, posant al límit la capacitat assistencial del territori, i en especial a l'assistència al col·lectiu de les persones grans. Les residències de la comarca han viscut situacions límit, amb centenars de defuncions i persones usuàries infectades.

Així mateix, és greu l'empitjorament de la situació de moltes dones de la comarca. Les trucades a la línia d'atenció contra la violència masclista 900 900 120 realitzades per residents de la comarca han incrementat de forma accentuada durant el període de confinament. Del 16 de març al 19 d'abril- han augmentat un 67% respecte als mateixos dies de l'any 2019, doblant el nombre de trucades de mitjana diària.

La crisi sanitària ha fet aflorar la vulnerabilitat col·lectius molt afectats per la situació de confinament amb un empitjorament de les situacions de pobresa per la dràstica destrucció d'ocupació que amenaça la situació de moltes famílies. Així mateix es produeix una pèrdua de confiança en el consum i un canvi d'hàbits i comportaments de les persones consumidores.

Al Vallès Occidental, s'han presentat un total de 10.376 ERTOS fins a 12 de maig que afecten 91.127 persones, el 12,8% del total de Catalunya. El 28,8% de la població assalariada de la comarca estaria afectada per un ERTU, proporció inferior a la registrada per altres territoris de l'entorn i superior a la del conjunt de Catalunya (26,6%). Sectorialment, les cinc seccions més afectades són les indústries manufactureres (27,8%), el comerç (17,7%), l'hostaleria (12,6%), la construcció (6,4%) i les activitats professionals i tècniques (5%). Aquestes cinc branques apleguen prop del 70% de les persones afectades.

A banda de les persones que estan en situació d'ERTO, el Vallès Occidental tanca el mes d'abril amb 59.148 persones desocupades. L'atur augmenta un 12,3% respecte al mes de març (6.468 persones aturades més). L'increment intermensual de l'atur trenca la tendència positiva dels darrers anys i és encara més elevat que el registrat el mes anterior. Interanualment, l'atur ha crescut un 19,1% a la comarca, xifra que suposa 9.502 persones aturades més que a l'abril de 2019. El creixement interanual de l'atur assoleix xifres molt elevades, similars a les registrades durant l'anterior crisi econòmica. En l'àmbit turístic, es constata la caiguda del 100% de l'activitat del sector. Les dades d'afiliació a la Seguretat Social també indiquen una pèrdua de llocs de treball amb una davallada de més de 12.700 llocs de treball respecte el desembre de 2019.

Per altra banda, la reducció de la mobilitat ha suposat un impacte positiu en la millora de la qualitat de l'aire. La caiguda dràstica de la mobilitat durant el confinament que ha portat a una reducció generalitzada del trànsit, principal font d'emissió de contaminants a l'atmosfera. Els nivells diaris de diòxid de nitrogen al Vallès Occidental s'han reduït de mitjana a més de la meitat, en un 57%, entre el 14 de març i el 26 d'abril.

La pandèmia, així mateix, ha fet aflorar noves formes de lleure, relacionades amb l'esport a l'aire lliure i l'ús de la bicicleta i també en la creació de continguts online, sector que ha viscut un creixement important.

I el confinament ha permès noves iniciatives solidaries, de voluntariat, de treball en xarxa, que són de gran valor pel futur de la nostra comarca.

La història del Vallès és una història de lluita i de resiliència enfront a l'adversitat. Una comarca que ha aconseguit adaptar-se en cada moment de la història i que ara ha de fer un pas més per reinventar-se. Ho va fer en la crisi de la fil·loxera que va destruir el conreu de vinya, ho va fer després de la Guerra Civil, ho va fer després de les riudes del 62.

En aquests moments el nostre deure com a servidors públics és estar al costat de la ciutadania que més ho necessita i donar la mà a tothom qui està patint les conseqüències d'aquesta crisi. Hem de ser capaços de poder donar aquesta resposta col·lectiva, de poder generar un espai de concertació en el qual hi participin el conjunt de les administracions i els principals agents econòmics i socials.

En aquesta comarca tenim expertesa en la concertació, en la capacitat de cercar aliances i compromisos en el conjunt de les administracions per poder mobilitzar recursos. És important que els recursos arribin al territori en el marc de contractes programa, més enllà de subvencions anuals que limiten la planificació i l'actuació.

És necessari implementar de forma definitiva models de governança i de concertació que permetin abordar de forma ràpida, eficaç i flexible noves línies de treball i/o adaptar d'altres ja existents als nous escenaris i reptes socials, econòmics i mediambientals. Serà la clau la concertació públic-privada, l'acció i la planificació, així com també la cooperació intermunicipal.

Per això signem un gran acord de reconstrucció de la comarca que articuli la cooperació institucional i el posicionament del territori i que es basi en quatre grans eixos: mesures transversals i territorials, mesures de protecció social, mesures de reactivació econòmica i mesures de sostenibilitat i responsabilitat social.

Perquè aquesta reconstrucció només serà possible si es fa sobre la base del consens i de la col·laboració de tota la diversitat social de la comarca, que treballa en una direcció comuna. Hem de ser capaços d'implicar la societat en el seu conjunt. En moments de dificultats totes i tots hem de posar de la nostra part.

És moment de repensar pressupostos municipals, de repensar les polítiques comarcals, i de poder sumar per superar aquest sotrac conjuntament. Hem de ser capaços de mobilitzar tots els recursos disponibles, acompanyant les empreses i protegir els col·lectius més vulnerables en aquesta situació de crisi que estan vivint. Volem empoderar-nos com a territori per poder defensar els interessos de tota la ciutadania del Vallès Occidental.

La “nova normalitat” planteja nous reptes per les administracions locals, com a primera finestra a la qual acudeix la ciutadania. Són els ajuntaments els receptors de les demandes, urgències i necessitats socials i econòmiques. Al mateix temps, són els millor coneixedors del territori i de les característiques poblacionals.

Aquest acord és un full de ruta per desenvolupar polítiques compartides per les diferents administracions locals de la comarca, respectant les característiques de cada municipi i les seves particularitats.

Estem davant d'una gran oportunitat. En un món més globalitzat de que mai, l'acció local serà bàsica per poder reconstruir la nostra societat després del sotrac i l'enorme impacte de la Covid-19 a tots nivells.

És un moment d'oportunitat que ha de permetre el desplegament de noves eines i mecanismes de participació, gestió i concert territorial en les polítiques públiques. Una oportunitat per aplicar polítiques que tinguin com a base els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i la lluita contra el canvi climàtic. Una oportunitat per aplicar mesures de justícia social i reforçar la Responsabilitat Social Corporativa (RSC) de les administracions i les empreses. Una oportunitat de construir un territori més saludable, amb més espai per a les persones i amb una conciliació real. I una oportunitat de relançar el territori – reinventar-nos com a comarca i fer aflorar nous sectors, impulsant la innovació i la recerca.

Per a tot això el Consell d'Alcaldies del Vallès Occidental pren els següents acords:

1. Manifestar la solidaritat amb totes les persones i famílies afectades per la pandèmia i expressar el condol a tothom qui ha perdut una persona estimada, així com expressar el suport a les persones que continuen lluitant per superar la Covid-19 desitjant-los una ràpida recuperació.

2. Fer un reconeixement i un agraïment institucional la tasca de tots els serveis essencials que estan treballant durant aquesta crisi, en especial als sanitaris, però també a tots els qui han tingut un paper clau com els serveis de seguretat, emergències, els comerços, els transportistes, els mercats, els mitjans de comunicació, els servei d'atenció domiciliària, neteja i recollida de residus, farmàcies, serveis de manteniment, el transport públic, docents, treballadors i treballadores públics, així com també als centres de recerca i investigació.
3. Fer extensiu aquest agraïment a tota la ciutadania per la seva col·laboració i implicació en les mesures de confinament, amb una menció especial a les xarxes de suport veïnal, destacant el paper que han assumit moltes entitats, xarxes, empreses i organitzacions de la societat civil, participants activament de l'emergència i exercint tasques de voluntariat.
4. Posar en valor al feina feta pels ajuntaments de la comarca per donar resposta immediata i per articular els recursos urgents i específics derivats de la crisi sanitària i l'estat d'alarma amb l'aplicació de més de 200 mesures d'emergència en els àmbits fiscals, empresarial i laboral així com també i de suport social adreçades a empreses, persones i entitats del territori.
5. Manifestar compromís amb la comarca i tota la ciutadania per atendre l'impacte social i desenvolupar mecanisme de protecció: el coronavirus no ha de deixar ningú enrere.
6. Manifestar el compromís d'estar al costat de la xarxa empresarial, comercial, de restauració i turística de la nostra comarca per tal d'impulsar la reactivació de l'activitat econòmica.
7. Manifestar el compromís que la reconstrucció del territori es faci seguint pautes responsables ambientalment i de responsabilitat compartida amb la societat.
8. Aprovar el **PLA DE RECONSTRUCCIÓ DEL VALLÈS OCCIDENTAL** per establir un marc d'actuació compartit i acordar un conjunt de mesures que permetin incrementar la resiliència i capacitat d'adaptació del territori als canvis socials, econòmics i mediambientals així com desenvolupar mesures pal·liatives que han permetre l'acció immediata davant situacions urgents i donar resposta a necessitats i circumstàncies contextuais del nou escenari post Covid-19.